

29 Ιουλίου, 1989

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΕΥΔΟΚΙΜΟΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΥ,

Αιτητής,

ν.

ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ'ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 992/88)

Εκτελεστή πράξη — Εισαγωγή αυτοκινήτου οχήματος από επαναπατριζο-
μένους Κυπρίους — Τελωνειακοί Δασμοί και Φόροι Καταναλώσεως —
Ο Περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος, 1978
(Ν. 18/78), άρθρο 11(4)(β), όπως έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 2 του
5 Ν. 309/87 — Δεν υπάρχει εκτελεστή πράξη προ της εισαγωγής του οχή-
ματος.

Ο Αιτών υπέβαλε αίτηση για απαλλαγήν του από τμήματος του εισα-
γωγικού δασμού βάσει της πιο πάνω νομικής διατάξεως. Η αίτηση
10 απορρίφθηκε επί τω ότι δεν ικανοποιούσε τις προϋποθέσεις της εν λόγω
διατάξεως. Ο Αιτών δεν είχε εισάξει πράγματι το αυτοκίνητο όχημα.

Με την Αίτηση ακυρώσεως ο Αιτών προσέβαλε την απορριπτικήν
15 της αιτήσεώς του, πιο πάνω απόφαση.

Το Ανώτατο Δικαστήριο κατ'εφαρμογήν της νομικής αρχής στην
υπόθεση *Yiangou v. Republic* (1987) 1 C.L.R 27 απέρριψε την Αίτηση
20 Ακυρώσεως επί τω ότι η επίδικη πράξη δεν είναι εκτελεστή.

20 *Η Αίτηση Ακυρώσεως απορρί-
πεται. Ουδεμία διαταγή για
έξοδα.*

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Παταξενοπούλου ν. Υπουργού Οικονομικών κ.ά. (1989) 3 Α.Α.Δ. 1407,

Γιάγκου ν. Δημοκρατίας (1987) 3 Α.Α.Δ. 27,

5

Κολοκασίδης ν. Δημοκρατίας (1965) 3 Α.Α.Δ. 542,

Κυπριακά Αλευροποιεία Λτδ και Άλλος ν. Δημοκρατίας (1968) 3 Α.Α.Δ. 12,

10

Κέλπης ν. Δημοκρατίας (1970) 3 Α.Α.Δ. 196,

Δημοκρατία ν. Χατζηπαντελή (1989) 3 Α.Α.Δ. 961,

Ελευθερίου - Κάγκα ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 262.

15

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων με την οποία απέρριψε αίτημα του αιτητή για εισαγωγή αδασολόγητου αυτοκινήτου.

20

Δ. Σάββα, για τον Αιτητή.

Α. Βασιλειάδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β', για τους Καθ'ων αίτηση.

25

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.: Ανάγνωσε τη ακόλουθη απόφαση. Επίδικο θέμα στην προσφυγή αυτή είναι η απόφαση του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων με την οποία απέρριψε αίτημα του Ευδόκιμου Ανδριανού για την εισαγωγή αδασολόγητου οχήματος.

30

Ο αιτητής, ο οποίος είναι Κύπριος, εργάστηκε στις Αραβικές χώρες από τις 19.10.1974 μέχρι τις 9.6.1985 όταν επέστρεψε στην Κύπρο για επανεγκατάσταση. Αίτημά του ημερομηνίας 28.6.1985 για εισαγωγή αφορολόγητου οχήματος βάσει των προνοιών της Κ.Δ.Π. 188/82 που εκδόθηκε βάσει του Άρθρου 11(2) του Περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1978 (Αρ. 18/78) όπως τροποποιήθηκε απορρίφθηκε γιατί η απουσία του δεν συνιστούσε μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό. Το ίδιο αποτέλεσμα είχε και αίτη-

40

ση του αιτητή για επανεξέταση της υπόθεσής του.

5 Στις 28.12.1987 ο αιτητής υπέβαλε νέο αίτημα για την εισαγωγή αδασμολόγητου οχήματος βάσει του Άρθρου 11(4)(β) του Περὶ Τελωνειακῶν Δασμῶν και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου 1978 (Αρ. 18/78) ὅπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 2 του Νόμου 309/87 σαν Κύπριος πολίτης που εργάστηκε στο εξωτερικό για συνολική περίοδο δέκα τουλάχιστον χρόνων πριν την επανεγκατάστασή του στην Κύπρο.

10

Το άρθρο 2 του Νόμου 309/87 προνοεί τα εξής:

“2. Το άρθρο 11 του βασικού νόμου τροποποιείται διά της εν τω τέλει αυτού προσθήκης των ακολούθων νέων εδαφίων:

15

‘(4) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος άρθρου ως και οιασδήποτε ετέρας διατάξεως οπουδήποτε διαλαμβανόμενης κα αφορώσης εις την ατελή εισαγωγήν εμπορευμάτων, ωσαύτως απαλλάττονται του εισαγωγικού δασμού ή και φόρου καταναλώσεως υπό τους ακολούθους ὁρους και προϋποθέσεις

20

.....

(β) μηχανοκίνητα οδικά οχήματα των κλάσεων 87.02.11 και 25 87.02.19 εισαγόμενα υπό ή διά λογαριασμόν πολίτου της Δημοκρατίας ο οποίος κατά τα αμέσως προ της επανόδου του εις την Δημοκρατίαν δώδεκα ἔτη αποδεδειγμένως εργάσθη εις το εξωτερικόν μετά την 20ην Ιουλίου 1974 διά συνολικήν περιόδον τουλάχιστον 10 ετών, νοουμένου ότι η εισαγωγή γίνεται εντός ενός ἔτους από της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος Νόμου ή εντός ενός ἔτους από της αφίξεώς του δι’εγκατάστασιν εν τη Δημοκρατία:

30

.....

(5) Η δύναμι του ως προείρηται εδαφίου απαλλαγή εκ του καταβλητέου δασμού ή και φόρου καταναλώσεως εν ουδεμία περιπτώσει θα υπερβαίνει τας ΛΚ7,000 εις εκάστην περίπτωσιν:

35

40

Νοείται ότι η απαλλαγή καθ’ ὅσον αφορά εις τα δικαιούμενα δύναμι των παραγράφων (β) και (γ) του εδαφίου (3) πρόσωπα θα περιορίζεται εις εν μόνον ὄχημα δι’ εκάστην

οικογένειαν'."

Ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων με επιστολή του ημερομηνίας 24.10.1988 έκρινε, ότι ο αιτητής δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις για απαλλαγή. Η προσβαλλόμενη απόφαση είναι η ακόλουθη: 5

"Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και λυπούμαι να σας πληροφορήσω ότι με βάση τα στοιχεία που παρουσιάσατε για υποστήριξη της αίτησής σας διαπιστώνεται ότι δεν δικαιούστε τέτοιαν απαλλαγήν γιατί πριν από την επάνοδό σας στην Κύπρο στις 9.6.85 για εγκατάσταση, η περίοδος που εργασθήκατε στο εξωτερικό ανέρχεται συνολικά σε 9 χρόνια και 262 μέρες, δηλαδή δεν έχετε συμπληρώσει συνολικά περίοδο τουλάχιστον δέκα χρόνων, όπως προβλέπει η κειμένη νομοθεσία". 10 15

Οι νομικοί λόγοι που επικαλείται ο αιτητής είναι, ότι η επίδικη απόφαση είναι αντίθετη προς το Νόμο και ότι λήφθηκε χωρίς τη δέουσα έρευνα κατόπιν πλάνης περί τα πράγματα. 20

Πριν από τη θέσπιση του νόμου 309/87, η μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό για συνεχή περίοδο δέκα ετών ήταν απαραίτητη προϋπόθεση του Διατάγματος στην Κ.Δ.Π. 188/82. Τώρα, με το Ν. 309/87 η μόνιμη εγκατάσταση δεν είναι αναγκαία και κάποιος που εργάζεται στο εξωτερικό μπορεί να διεκδικήσει την απαλλαγή πληρωμής δασμού για εισαγόμενο όχημα δυνάμει του άρθρου 11(4)(β) όπως τροποποιήθηκε. Οι προϋποθέσεις που τίθενται είναι οι ακόλουθες: 25

(α) Συνολική δεκαετή περίοδο εργασίας μετά την 20ην Ιουλίου 1974. 30

(β) Τα δέκα χρόνια να συμπεριλαμβάνονται στα δώδεκα χρόνια αμέσως πριν από την επάνοδό του στη Δημοκρατία. 35

(γ) Η εισαγωγή πρέπει να γίνεται μέσα σ'ένα χρόνο από την έναρξη της ισχύος του Νόμου, δηλαδή την μέρα που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας που είναι η 18η Δεκεμβρίου 1987 ή σ'ένα χρόνο από την άφιξή του για εγκατάσταση στη Δημοκρατία. 40

Ο Δικαστής κ. Στυλιανίδης αναλύοντας τις πρόνοιες του

Ν. 309/87 στην υπόθεση *Παπαξενοπούλου ν. Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων κ.α.* (1989) 3 Α.Α.Δ. 1407 ανάφερε τα εξής:

5 “Η προϋπόθεση της εργασίας συνολικής περιόδου ‘του-
λάχιστον δέκα ετών’ ικανοποιείται αν ο αιτητής εργαστεί
στο εξωτερικό δέκα χρόνια στα τελευταία δώδεκα χρόνια. Ο
αιτητής πρέπει να απασχολείται την εργάσιμη περίοδο του
10 χρόνου. Από τα δώδεκα χρόνια τα δέκα, και όχι απαραίτη-
τως συνεχώς πρέπει να εργάζεται στο εξωτερικό”.

Είναι ισχυρισμός του δικηγόρου του αιτητή ότι οι καθ’ων η
αίτηση λανθασμένα αφαιρέσαν από την περίοδο που ο αιτητής
εργάστηκε συνεχώς στο εξωτερικό δηλαδή από την περίοδο από
15 19.10.1974 μέχρι 9.8.1985 που όπως είναι φανερό είναι πάνω
από δέκα χρόνια τις μέρες που βρισκόταν με άδεια ανάπαυσης ή
ανάρρωσης στην Κύπρο. Θα πρέπει να ακολουθηθεί η νομολο-
γία αναφορικά με τους Κύπριους μόνιμους κατοίκους εξωτερι-
κού που επαναπατριζονται, συνεχίζει ο δικηγόρος του αιτητή,
20 όπου προσωρινές επισκέψεις στην Κύπρο οι οποίες δεν υπερ-
βαίνουν συνολικά τις 365 μέρες για κάθε σύνολο 24 συνεχών
μητών δεν αφαιρούνται από την δεκαετία που απαιτεί ο νόμος.

Ο δικηγόρος των καθ’ων η αίτηση εγείρει προδικαστική
25 ένσταση και ισχυρίζεται ότι το Δικαστήριο αυτό δεν έχει αρμο-
διότητα να επιληφθεί της υπόθεσης για τον λόγο ότι η απόφα-
ση η οποία προσβάλλεται δεν είναι εκτελεστή, στηρίζοντας το
επιχείρημα αυτό στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου
30 Δικαστηρίου στην υπόθεση *Γιάγκου ν. Δημοκρατίας* (1987) 3
Α.Α.Δ. 27.

Σύμφωνα με το άρθρο 146 του Συντάγματος, το Ανώτατο
Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία να ελέγχει τη νομιμότητα διοι-
κητικής πράξης, απόφασης ή παράλειψης που είναι εκτελε-
35 στή. Εκτελεστή είναι η διοικητική πράξη που δημιουργεί
έννομα δικαιώματα και έννομες υποχρεώσεις, δηλαδή έννομα
αποτελέσματα και συνίσταται στη δημιουργία, τροποποίηση
μεταβολή ή κατάργηση κάποιας νομικής κατάστασης.

40 Το Συμβούλιο της Επικρατείας, στα Πορίσματα της
Νομολογίας 1929 - 1959 στη σελίδα 237, χαρακτηρίζει τις εκτε-
λεστές πράξεις σαν αυτές.

“δι’ων δηλούται βούλησις διοικητικού οργάνου, αποσκοπούσα εις την παραγωγήν εννόμου αποτελέσματος έναντι των διοικουμένων και συνεπαγομένη την άμεσον εκτέλεσιν αυτής διά της διοικητικής οδού”.

15

(Βλέπε επίσης μεταξύ άλλων *Κολοκασίδης ν. Δημοκρατίας* (1965) 3 Α.Α.Δ. 542, *Κυπριακά Αλευροποιεία Από και Άλλος ν. Δημοκρατίας* (1968) 3 Α.Α.Δ. 12, *Κέλπης ν. Δημοκρατίας* (1970) 3 Α.Α.Δ. 196, *Κυπριακή Δημοκρατία ν. Χατζηριαντελή* (1989) 3 Α.Α.Δ. 961).

10

Η απόφαση *Γιάγκου* ανωτέρω αναφέρεται στις πρόνοιες του Διατάγματος στην Κ.Δ.Π. 188/82 αναφορικά με εισαγωγή αδασολογήτου οχήματος από Κύπριο μόνιμα εγκατεστημένο στο εξωτερικό ο οποίος επαναπατριζεται. Η Ολομέλεια αποφάνθηκε, ότι για να δημιουργηθεί εκτελεστή διοικητική πράξη σχετικά με εισαγωγή αδασολογήτων αυτοκινητών πρέπει να προηγηθεί η εισαγωγή του οχήματος στη χώρα. Το σχετικό απόσπασμα αναφέρει (σελ. 29):

15

20

“ In our judgment the sub judge decision was in the nature of an informatory or advisory act, as under the said Order read in the light of other provisions of the Customs Legislation was not an executory administrative act, the crucial words in the said order being ‘the importation takes place within a reasonable time from their arrival’. That is the actual importation of the motor - vehicle in question and not the intended future importation of same. The Order cannot but be read and interpreted subject to the definition of the word ‘import’ to be found in Section 2 of the Law, meaning the bringing of goods into the Republic from abroad by sea or air”.

25

30

(Η υπογράμμιση δική μου).

35

Την απόφαση αυτή ανέφερε και ο Δικαστής κ. Πικής στην υπόθεση *Αίγλη Ελευθερίου - Κάγκα ν. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 262 τονίζοντας τα εξής:

“ Η αρχή που αποτέλεσε την βάση για την λύση της διοικητικής διαφοράς στην *Γιάγκου* είναι η εξής: Το λεκτικό της Κ.Δ.Π. 188/82 και η εφαρμογή της διατάξεως αυτής στα πλαί-

40

5 σια της νομοθεσίας Περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων
Καταναλώσεως (Ν. 18/78) επιτρέπουν την έκδοση καθοριστι-
κής αποφάσεως για τα δικαιώματα του εισαγωγέα, και επο-
10 μένως εκτελεστής, μόνο κατά τον χρόνο εισαγωγής του αυτο-
κινητού. Δεν αποκλείει, πρέπει να προσθέσω, η νομοθεσία την
έκφραση προκαταρκτικής απόψεως αναφορικά με την υπο-
χρέωση για την καταβολή δασμού. Ούτε η έκφραση γνώμης
15 ούτε η παροχή πληροφοριών για την υποχρέωση καταβολής
δασμών μεταβάλλει την φύση της πράξεως. Η γένεση εκτελε-
στης διοικητικής πράξεως κρίνεται αντικειμενικά με βάση τις
20 εξουσίες της Διοικήσεως να καθορίσει τα δικαιώματα ή τις
υποχρεώσεις του διοικούμενου. Η απόφαση πρέπει αφεαυτής
να έχει αμέσως νομικές επιπτώσεις”.

15 Το λεκτικό του Νόμου 309/87, όπως και το λεκτικό της
Κ.Δ.Π. 188/82 εξυπακούει τη λήψη συγκεκριμένης απόφασης
από την Διοίκηση αναφορικά με τα δικαιώματα του εισαγωγέα
οχήματος. Δηλαδή η απόφαση πρέπει να είναι εκτελεστή και να
20 δημιουργεί άμεσα αποτελέσματα.

20 Στην παρούσα περίπτωση ο αιτητής δεν έκαμε εισαγωγή
αυτοκινητού. Απλώς στο σχετικό έντυπο ανέφερε ότι το όχημα
είναι καινούργιο, χωρίς καθόλου στοιχεία. Έτσι, σύμφωνα με
25 τις προαναφερόμενες αρχές και την απόφαση της Ολομέλειας
στην υπόθεση *Γιάγκου* η προσβαλλόμενη απόφαση δεν έχει
εκτελεστό χαρακτήρα αλλά είναι απλώς πληροφοριακή και δεν
παράγει οποιαδήποτε αποτελέσματα για τον αιτητή.

30 Η απόφαση της Διοίκησης δεν είναι εκτελεστή διοικητική
πράξη και δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αναθεώρη-
σης βάσει του άρθρου 146 του Συντάγματος. Όπως ήδη ανα-
φέρθηκε, αντικείμενο ακυρωτικού ελέγχου μπορεί να αποτε-
35 λέσουν μόνο πράξεις γενεσιουργοί δικαιωμάτων και υποχρε-
ώσεων στη σφαίρα του Δημοσίου Δικαίου.

Σαν αποτέλεσμα η προσφυγή απορρίπτεται.

Δεν εκδίδεται διαταγή για έξοδα.

40 *Η προσφυγή απορρίπτεται
χωρίς έξοδα.*